

För- och grundskolenämnden

Tid: Torsdagen den 27 februari 2020 kl. 9:00-16:20.
Sammanträdet ajourneras för lunch kl 12:00-13:00.

Plats: Saluten

Beslutande: Moa Brydsten (S), ordförande
Lena Riedl (M), 1:e vice ordförande
Nasteho Lander (V), 2:e vice ordförande
Roland Samuelsson (S)
Linda Burén (S)
Jimmy Liljefelt (S)
Ulrika Edman (V), §§ 17-28. Elena Martinez (V) tjänstgörande
ersättare § 16
Ron Mahieu (C)
Anders Norqvist (L)
Morgan Flank (MP)
Sven-Åke Granberg (KD)

Övriga deltagare: Se sidan två

Utses att justera: Lena Riedl

Sekreterare: §§ 16-28
Katrine Andersson

Ordförande:
Moa Brydsten

Justerare:

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ: För- och grundskolenämnden

Sammanträdesdatum: 2020-02-27

Anslaget har satts upp: 2020-02-28

Umeå kommun
För- och grundskolenämnden

Sammanträdesprotokoll
2020-02-27

Anslaget tas ner:

2020-02-23

Förvaringsplats:

Utbildningsförvaltningen

Underskrift:

Kathrine Andersson

Justerares sign:

Utdraget bestyrks:

Övriga deltagare**Ej tjänstgörande ersättare**

Mohammad Mukkahal (S)

Rosa Vallgård (S)

Valter Jauhiainen (S), §§ 16-21, 23, 25

Patrik Andersson (M)

Maria Sundström (M)

Elena Martinez (V) §§ 17-28, tjänstgörande ersättare § 16, se ovan

Ellinor Hansson (C)

Frida Karlander (L)

Arvid Lundberg (MP), §§ 16-21, 23, 25

Tjänstepersoner

Ann-Christin Gradin, utbildningsdirektör

Christopher Granberg, biträdande utbildningsdirektör

Lena Sundh, biträdande utbildningsdirektör

Gabrielle Hultdin, kommunikatör, §§ 16-21, 23, 25

Åsa Bergström, personalchef, §§ 16-21, 23, 25

Fredrik Strandgren, skolstrateg, § 16

Gunnar Olofsson, skolstrateg, §§ 23-25

Peter Säbom, tf ekonomichef, §§ 24

Erika Holmberg, elevhälsochef, §§ 22, 28

Johanna Westerlund, skolsköterska/medicinskt ledningsansvarig, §§ 22, 28

Erik Ådén, enhetschef elevhälsa, §§ 22, 28

Maria Aspfors, enhetschef elevhälsa, §§ 22, 28

Beslutsärenden

§ 16

Diariernr: SK-2019/00350

FGN, Yttrande över granskning av förutsättningar för elevers utveckling – förtydligande

För- och grundskolenämndens beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

Att komplettera tidigare avlämnat yttrande över granskning av förutsättningar för elevers utveckling med beskrivning av vidtagna samt planerade åtgärder som redovisas nedan.

Ärendebeskrivning

Umeå kommuns revisorer gjorde under våren 2019 en granskning av förutsättningar för elevers utveckling i grundskolan. I granskningsrapporten framkommer att för- och grundskolenämnden arbetar systematiskt med elever i behov av särskilt stöd, resursfördelningssystemet riktar resurser dit behoven bedöms vara som störst, studieresultaten följs upp och brister identifieras samt att elever i behov av stöd får det. Men bedömningen var samtidigt att det inte är säkerställt att alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver, då det råder tveksamhet om det särskilda stödet alltid är i den form eller omfattning som är mest fördelaktigt. Vidare visar granskningen att arbetet kring särskilt begåvade elever och särbegåvade elever behöver stärkas och följas upp för att eleverna ska få utmaningar och utvecklas så långt som möjligt.

I granskningsrapporten lämnar kommunrevisorerna följande rekommendationer:

- Att följa upp att elever i behov av särskilt stöd utreds och får adekvat stöd samt att det utarbetas ett åtgärdsprogram. Detta då extra anpassningar riskerar att bli omfattade och regelbundna utan att målen uppnås.

- Att särskilt inhämta kunskap om elever som inte får adekvat särskilt stöd och vidta åtgärder för att säkerställa att alla elevers behov av särskilt stöd kan mötas.
- Att tillse att arbetet med särskilt begåvade elever och särbegåvade elever bedrivs systematiskt och likvärdigt utifrån Handlingsplan särskilt begåvade barn och elever 2016 och andra beslutade styrdokument, samt säkerställa att styrdokumenterna är kända i verksamheten.
- Att följa upp arbetet med särskilt begåvade elever och särbegåvade elever och vidta åtgärder så att eleverna får nödvändiga utmaningar och kan utvecklas så långt som möjligt.

Enligt revisorernas bedömning var nämndens tidigare yttrande inte tillfyllest. Detta då yttrandet inte svarade på vilka åtgärder som vidtagits med anledning av ovanstående rekommendationer. I skrivelse daterad 2019-12-12 önskar revisorerna att nämnden ska förtydliga vilka åtgärder som ska vidtas, åtgärder som ska hänga ihop med de rekommendationer som återfinns i granskningsrapporten.

Åtgärder

Åtgärder särskilt kopplade mot rekommendationen

Att följa upp att elever i behov av särskilt stöd utreds och får adekvat stöd samt att det utarbetas ett åtgärdsprogram. Detta då extra anpassningar riskerar att bli omfattade och regelbundna utan att målen uppnås.

Med start läsåret 2019 - 2020 införs en tydligare uppföljning av att elever i behov av särskilt stöd utreds, får adekvat stöd, att det utarbetas åtgärdsprogram samt att det vidtas åtgärder för att alla elevers behov av stöd kan mötas.

Huvudmannen har tydliggjort förväntningar på för-och grundskolechefer och rektorer vad gäller analys och uppföljning av den nationellt fastställda läs-, skriv- och räkna-garantin, en garanti som ska garantera elever tidiga stödinsatser. Målet är att alla skolor ska uppfylla läs-, skriv- och räkna-garantin utifrån de kriterier som beslutats nationellt. Utöver de obligatoriska bedömningsstöden i förskoleklass och årskurs 1 ska skolorna i Umeå kommun även genomföra bedömningsstödet i årskurs 2 både höst- och vårtermin. Detta för att ytterligare stödja lärarens bedömning i att tidigt identifiera elever som är i behov av extra anpassningar och särskilt

stöd, identifiera elever som behöver extra utmaningar för att nå så långt som möjligt och synliggöra effekten av vidtagna åtgärder gällande ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd. I likhet med tidigare år samlar huvudmannen in skolenheternas resultat av bedömningsstödet i årskurs 1 och årskurs 2 för att säkerställa att samtliga skolor får ett utgångsläge gällande elevernas kunskapsnivå samt få mätvärden gällande likvärdigheten i Umeå kommuns skolor.

För- och grundskolechef ansvarar för att det i skolområdet under höstterminen anordnas ett analystillfälle där lärarna i skolområdet får möjlighet att träffas för att analysera resultaten av bedömningsstödet. En analys som inkluderar en framåtsyftande planering. När det gäller uppföljningen av läs- och skrivgarantin har rektors ansvar tydliggjorts.

Rektor ansvarar för att;

- Följa upp att kartläggningen genomförs i förskoleklass, att bedömningsstödet i årskurs 1 samt i årskurs 2 genomförs både höstterminen och vårterminen;
- följa upp att särskild bedömning sker i samråd med personal som har specialpedagogisk kompetens,
- följa upp ledning och stimulans, extra anpassningar och särskilt stöd;
- följa upp att uppföljningen av tidiga insatser sker i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens;
- följa upp att den ledning och stimulans, de extra anpassningar och det särskilda stöd som visat sig fungera för elever överlämnas till mottagande stadie/skola i samband med övergångar;
- Säkerställa att det finns en plan för när och hur avlämnande och mottagande stadie/skola ska följa upp hur övergången fungerat.

Även för- och grundskolechefens ansvar tydliggjorts;

- Följa upp att rektorerna på skolområdet fullgjort sitt ansvar när det gäller de sex delarna i läs-skriv och räkna garantin;
- rapportera till utbildningsdirektör vilka skolenheter som uppfyller läs- och skriv och räkna garantin;
- följa upp att varje skolenhet har en handlingsplan för överlämnningar och övergångar.

Förutom ovanstående insatser som är kopplat till elever i lägre årskurser har huvudmannen även tillsett att vägledningen "Elevers utveckling mot målen", som riktar sig mot alla årskurser, och som syftar till att tydliggöra

processen i arbetet med elevers utveckling mot målen och utredning av en elevs behov av särskilt stöd enligt kapitel 3 i skollagen, under vårterminen 2020 ska följas upp med samtliga rektorer, specialpedagoger och speciallärare inom Umeå kommuns grundskolor och grundsärskolor.

Åtgärder särskilt kopplade mot rekommendationen

Att särskilt inhämta kunskap om elever som inte får adekvat särskilt stöd och vidta åtgärder för att säkerställa att alla elevers behov av särskilt stöd kan mötas.

I syfte att inhämta kunskaper om adekvat särskilt stöd och att säkerställa att det finns förutsättningar att vidta åtgärder för att säkerställa att alla elevers behov av stöd kan mötas har följande två utredande uppdrag beslutats av för- och grundskolenämnden:

- Utreda hur det pedagogiska stödet riktat till barn och elever med behov inom NPF utvecklas i enlighet med styrdokument och nämndens intentioner om inkludering. Uppdraget avrapporterades till nämnd 191128.
- Utreda hur kommungemensamma resursklasser ska organiseras avseende behov av antal klasser, lokaler och omfattning.

I syfte att skapa mer tillgängliga lärmiljöer har Umeå kommuns samtliga högstadieskolor under läsåret 2019 - 2020 infört så kallade flexteam. Flexteam är en grupp av pedagoger som har tillgång till vissa lokaler. De som arbetar i flexteamet är lärare med lång erfarenhet av elever i behov av särskilt stöd. De ska kunna stödja elever som har behov av stöd, elever med problematisk skolfrånvaro och elever som är särbegåvade. De har ett flexibelt arbetssätt som kan innefatta hembesök, motiverande samtal och att kunna möta upp elever som behöver strukturhjälp inför skoldagen, kommer ha behov av handledning för att orka stå ut, stå kvar och kunna sätta rätt kravnivåer utifrån elevernas förmågor. Målen med flexteam är att alla elever i behov av stöd skall få tillgång till undervisning av lärare, att elever ska möta en mer tillgänglig lärmiljö i ordinarie klassrum, ökad måluppfyllelse, ökad skolnärvaro samt en ökad känsla av inkludering hos elever i behov av stöd. Under vårterminen 2020 kommer Umeå kommun tillsammans med Umeå Universitet påbörja ett treårigt FoU-projekt som syftar till att pedagoger, som ingår i några av högstadieskolornas flexteam, och forskare i samverkan kan stödja en mer välgrundad design och

utvärdering av hur tillgängliga lärmiljöer kan främja lärandet för elever med funktionsvariationer. En praktisknära forskning som tydligt skall kopplas till verksamhetsutveckling och som kan innebära undervisningsförsök, alternativa bedömningsmetoder och nya organisationsformer för undervisning.

Åtgärder särskilt kopplade mot rekommendationen

- Att tillse att arbetet med särskilt begåvade elever och särbegåvade elever bedrivs systematiskt och likvärdigt utifrån Handlingsplan särskilt begåvade barn och elever 2016 och andra beslutade styrdokument, samt säkerställa att styrdokumentet är kända i verksamheten.

Höstterminen 2019 tillsattes en samordnare för arbetet med särskilt begåvade barn och elever. Uppdraget för samordnaren är att stödja och följa upp skolenheternas arbete gällande särskilt begåvade barn och elever.

Under läsåret 2019 – 2020 ansvarar samordnaren för att Handlingsplan särskilt begåvade barn och elever revideras. En revidering som görs i samarbete med en av författarna till den handlingsplan som togs fram 2016. Revideringen ska tydliggöra processen kring kartläggning av särskilt begåvade barn och elever samt tydliggöra vilka åtgärder som krävs på huvudmanna- och skolenhetsnivå för att särskilt begåvade barn och elevers behov av mer lärarledd undervisning ska kunna uppfyllas.

Den reviderade handlingsplanen skall först presenteras för rektorerna i samband med en rektorskonferens den 28 april och därefter presenteras för specialpedagoger och speciallärare den 19 maj i samband med den årliga träffen kring vägledningen "Elevers utveckling mot målen" (se bilaga). På rektorskonferensen tydliggörs rektors ansvar för att den reviderade handlingsplanen, under läsåret 2020 - 2021 implementeras på den skolenhet som rektor ansvarar för. Dessutom tydliggörs att rektors ansvar för att arbetet med särskilt begåvade barn och elever synliggörs i skolenhetens elevhälsoplan.

Åtgärder särskilt kopplade mot rekommendationen

Att följa upp arbetet med särskilt begåvade elever och särbegåvade elever och vidta åtgärder så att eleverna får nödvändiga utmaningar och kan utvecklas så långt som möjligt.

Under läsåret 2020 - 2021 kommer förvaltningen följa upp;

- Att "Handlingsplan särskilt begåvade barn och elever" ingår i vägledningen "Elevers utveckling mot målen" och därmed blir införlivad i det kontinuerliga och systematiska uppföljningsarbetet (se bilaga);
- att arbetet med särskilt begåvade barn och elever synliggjorts i skolenheternas elevhälsoplaner;
- att de åtgärder som krävs på huvudmanna- och skolenhetsnivå för att särskilt begåvade barn och elevers behov av mer lärarledd undervisning vidtagits.

Beslutsunderlag

Kommunrevisionen. Skrivelse med anledning av yttrande över granskningsrapporten avseende förutsättningar för elevers utveckling i grundskolan

För- och grundskolenämnden beslut 2019-09-27 § 78

Granskningsrapport: Granskning av förutsättningar för elevers utveckling i grundskolan

Vägledning Elevers utveckling mot målen

Beredningsansvariga

Fredrik Strandgren

Skolstrateg

För- och grundskolenämndens behandling av ärendet

För- och grundskolenämndens beslutsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag, bifall mot avslag, och finner att nämnden har bifallit tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Revisionen/KPMG

Meddelas kommunstyrelsen

§ 17

Diarienum: SK-2020/00082

FGN - IT-utrustning i förskola, grundsärskola, grundskola och fritidshem 2020**För- och grundskolenämndens beslut**

För- och grundskolenämnden beslutar

att använda det tilldelade investeringsutrymmet för IT-utrustning i förskola, grundsärskola, grundskola och fritidshem 2020 till:

- att elever i åk 4-9 i grundsärskola och grundskola utrustas med ändamålsenliga 1-1 digitala enheter i enlighet med tjänsteskrivelse
- att avseende förskolan utöka antalet digitala enheter i enlighet med tjänsteskrivelse
- att barn och elever i behov av särskilt stöd utrustas med den digitala enhet som krävs utifrån dessa elevers behov i enlighet med tjänsteskrivelse
- att utrusta fritidshemmen med digitala enheter för införande av Tempus i enlighet med tjänsteskrivelse.

Ärendebeskrivning**Bakgrund**

Den av för- och grundskolenämnden i Umeå kommun antagna uppdragsplanen för perioden 2020-2023 speglar intentionerna med den nationella digitaliseringsstrategin som antogs 2017, bland annat i skrivningen om den pedagogiska infrastrukturen, där barn och elever ska ges möjlighet att utveckla digital kompetens som en del i det livslånga lärandet och som en förberedelse för arbetslivet. Digitala verktyg ska nyttjas som ett hjälpmedel för att uppnå utbildningens mål och utgöra ett kvalitetshöjande verktyg i förskolans, grundskolans och grundsärskolans lärmiljöer.

Digitaliseringsstrategin som för- och grundskolenämnden i Umeå kommun antog 2018 syftar till att skapa förutsättningar för en attraktiv utbildning, ökad likvärdighet och förbättrade studieresultat, bland annat genom

likvärdig tillgång till digitala verktyg utifrån sina behov och förutsättningar. Under 2019 påbörjades framtagandet av handlingsplanen för för- och grundskolenämndens digitaliseringsstrategi.

Nuvarande läge avseende tillgång på digitala enheter till elever i grundskolan och grundsärskolan och till den pedagogiska verksamheten i förskolan

Inom för- och grundskolenämndens verksamheter finns idag olika typer av digitala enheter som eleverna använder i sitt skolarbete. I förskolan finns också digitala enheter som används i den pedagogiska verksamheten.

- I förskolan finns idag en digital enhet - Ipad - per avdelning för användning i den pedagogiska verksamheten
- I åk F-5 har eleverna tillgång till digitala enheter, PC i datorvagnar i en täthet på ca en dator per 4 elever.
- Elever i grundsärskolan har tillgång till digitala enheter efter behov
- I grundskolans åk 6, 8 och 9 har eleverna en egen PC. Elever i grundskolans åk 7 har en egen Chromebook.

Utifrån det investeringsutrymme som för- och grundskolenämndens verksamheter tilldelades 2019 från tekniska nämndens investeringsutrymme kunde enbart återinvestering under 2019 ske till elever i åk 7 samt digitala enheter till de nya förskoleavdelningar som startats upp. Ingen återinvestering skedde för övriga verksamheter. Detta innebar att elever i åk 6 2019 övertog dåvarande åk 6 (2018) datorer.

Digitala enheter till elever i grundskolan, grundsärskolan och till verksamhet i förskolan och fritidshem 2020

För- och grundskolenämnden i Umeå kommun fattade under våren 2019 beslut om att föreslå Tekniska nämnden att lämna dagens dyra PC-lösningar som grundalternativ för elever i grundskolan och grundsärskolan för att frigöra medel och därmed kunna tillhandahålla mer ändamålsenliga digitala enheter för att nå målet "En digital enhet per elev i grundskolans åk F-åk 9", att avseende förskolan stegvis utöka antalet digitala enheter och att för barn och elever i behov av särskilt stöd kunna erbjuda den digitala enhet som krävs (för- och grundskolenämnden 2019-03-28 § 34).

Utifrån för- och grundskolenämndens tilldelade investeringsutrymme avseende digitala enheter till förskolan, grundsärskola och grundskola för år 2020 om 16 mnkr, har ett förslag utarbetats. I förslaget finns även en investeringspost för digitala enheter för Tempus till fritidshemmen. Se tabell 1 nedan.

Tabell 1.

Investeringsbehov	Antal enheter	Uppskattat enhetspris*	Totalt
1-1 åk 4-7 (ej åk 3 enligt tidigare plan)	cirka 4 760 st	2 500 kr	12 mnkr
Digitala enheter Fsk-avd (ett år tidigarelagd utökning relativt tidigare plan)	cirka 860 st	3 500 kr	3 mnkr
Digitala enheter för elever i behov av stöd	cirka 100 st	5 500 kr	0,5 mnkr
Digitala enheter Tempus fritidshem	cirka 150 st	3 500 kr	0,5 mnkr
Totalt investeringsbehov			16 mnkr

Tabell 1 visar omfattningen av behov av digitala enheter till elever i grundskolan. Tabellen är baserad på prognosen på antal elever i kommunala grundskolor från 2017 till 2029 och behov av antalet förskoleavdelningar från 2019 till 2029, samt antalet inskrivna barn i fritidshem 2020.

* Observera att enhetspriset är en osäkerhetsfaktor, då detta är beroende av leverantörernas prissättning.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2020-02-14 § 13

Bilaga Ekonomisk konsekvensbeskrivning

För- och grundskolenämnden 2019-03-28 § 34

Beredningsansvariga

Katarina Sjöström, utvecklingsledare

Jörgen Markström, utvecklingsledare

För- och grundskolenämndens behandling av ärendet

För- och grundskolenämndens beslutsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag till beslut, undantaget attsats om att uppdra till utbildningsdirektör att komplettera underlaget inför dagens sammanträde då detta verkställts, bifall mot avslag, och finner att nämnden har bifallit tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden

§ 18

Diarienum: SK-2019/00558

FGN: Yttrande – Sverigedemokraterna – Motion 30/2019 - Umeå kommun ska begära att Skolinspektionen ska stänga Förskolan Bilaal nu!

För- och grundskolenämndens beslut

För- och grundskolenämnden föreslår kommunfullmäktige besluta
Att avslå motionens samtliga tre att-satser.

Ärendebeskrivning

Sverigedemokraterna har i en motion till kommunfullmäktige yrkat på

- att Umeå kommun begär att Skolinspektionen stänger förskolan Bilaal,
- att Umeå kommun arbetar för borttagande av personer som sprider anti-demokratiska budskap i skolan
- att Umeå kommun senare tar hänsyn till Skolverkets pågående översyn av religiösa friskolor.

För- och grundskolenämnden har beretts möjlighet att yttra sig över motionen.

Yttrande

Tillståndsmyndigheten har tillsynsansvaret gällande fristående förskolor och pedagogisk omsorg med enskild huvudman. Detta regleras i skollag 2 kap 5 §; "Enskilda får efter ansökan godkännas som huvudman för förskola, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och fritidshem."

Enligt Skollag 2 kap 7 §, handlägger Skolinspektionen ärenden om godkännande av enskild som huvudman för förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola eller fritidshem som anordnas vid en skolenhet med förskoleklass, grundskola eller

grundskola. Övriga ärenden om godkännande av enskild som huvudman enligt 5 §, handläggs av den kommun där utbildningen ska bedrivas. Skollagen reglerar också vilken myndighet som har tillsynsansvar och som därmed kan återkalla ett godkännande. Av skollag 26 kap 4 § följer att "En kommun har tillsyn över förskola och fritidshem vars huvudman kommunen godkänt enligt 2 kap 7 § andra stycket." Utöver detta, ansvarar tillsynsmyndigheten även från och med den 1 januari 2019 för tillsyn över särskilda krav på ägar- och ledningskretsen samt på ekonomiska förutsättningar.

Enligt reglementet för Umeå kommuns styrelser och nämnder, svarar för- och grundskolenämnden för förskola, förskoleklass, grundskola, grundskola och fritidshem i Umeå kommun, nämnden ansvarar för de åligganden som kommunen har enligt skollagen och annan lagstiftning som rör nämndens område och som inte ska fullgöras av annan. För- och grundskolenämnden har därmed att pröva tillstånd för fristående förskolor. Nämnden har även tillsynsansvar över fristående förskola vars huvudman kommunen har godkänt (skollag 26 kap. 4 §). Vid tillsyn av fristående förskolor har beslut avseende missförhållanden av enklare karaktär delegerats till utbildningsdirektör och biträdande utbildningsdirektör. De ingripanden som kan ske vid tillsyn är anmärkning, föreläggande samt återkallande av godkännande (skollag 26 kap. 10-16 §§). Tillsynsmyndigheten (för- och grundskolenämnden i detta fall) kan även avstå från att ingripa.

En sådan tillsyn har skett, och för- och grundskolenämnden har fattat beslut med anledning av tillsynen 2019-12-19 § 113. Det är därmed inte aktuellt för Umeå kommun att begära att Skolinspektionen stänger förskolan Bilaal.

Vad gäller motionens andra att-sats, sker arbetet med att förhindra spridande av anti-demokratiska budskap inom skolorna fortlöpande, i form av en mångfald av insatser på individ-, grupp- och organisationsnivå. Ett arbete som stöds av syftet med utbildningen inom skolväsendet enligt skollag 1 kap. 4 §, att utbildningen ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och grundläggande demokratiska värderingar. Vad gäller motionens tredje att-sats, har Umeå kommun fortlöpande

myndighetssamverkan i många ärenden, så även inom frågor gällande förskolor och skolor.

Beslutsunderlag

För- och grundskolenämndens arbetsutskott 2020-02-20 § 15
Motion 30/2019 – Umeå kommun ska begära att Skolinspektionen ska stänga Förskolan Bilaal nu!

Sammanträdets behandling av ärendet

Förslag under sammanträdet

Yrkande 1

Lena Riedl (M) yrkar bifall till tjänsteutlåtandets förslag till beslut, att föreslå kommunfullmäktige besluta att avslå motionens första att-sats, och att för motionens andra och tredje att-sats förklara motionen besvarad.

Yrkande 2

Roland Samuelsson (S), Nasteho Lander (V), Morgan Flank (MP), Ron Mahieu (C), Anders Norqvist (L) och Sven-Åke Granberg (KD) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag till beslut, att avslå motionens samtliga tre att-satser.

Beslutsordning

Ordföranden ställer yrkande om bifall till arbetsutskottets förslag till beslut mot Lena Riedls (M) yrkande, bifall mot avslag.

Ordföranden finner att nämnden beslutar om bifall till arbetsutskottets förslag till beslut att avslå motionens samtliga tre att-satser.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

§ 19

Diarienum: SK-2020/00002

**FGN, Yttrande revisionsrapport Granskning av
lönepolitik och lönebildning****För- och grundskolenämndens beslut**

För- och grundskolenämnden beslutar

Att avge yttrande över revisionsrapport Granskning av lönepolitik och lönebildning enligt förslag.

Ärendebeskrivning

KPMG har på uppdrag av Umeå kommuns revisorer översiktligt granskat kommunens lönepolitik och lönebildning. Syftet med granskningen är att bedöma om personalnämnden säkerställt en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av kommunens lönepolitik och lönebildning samt att bedöma hur nämnder och styrelser säkerställt att övergripande mål, strategier och övriga styrdokument avseende löner och lönesättning efterlevs.

Revisionsrapporten har överlämnats till för- och grundskolenämnden för yttrande.

Yttrande

För- och grundskolenämnden har gått igenom revisionsgranskningen lönepolitik och lönebildning och avger följande yttrande:

Sammanfattningsvis konstaterar granskningen att personalnämnden säkerställt en tillräcklig styrning, uppföljning och kontroll av kommunens lönepolitik och lönebildning. Granskningen lämnar i sina rekommendationer några förslag till förtydliganden och utvecklade rutiner:

- Säkerställa att nämndernas roll i lönepolitik och löneöversyn förtydligas.
- Säkerställa att rutiner förtydligas avseende uppföljning av löneprocessen och den genomförda löneöversynen.
- Säkerställa att rutiner utarbetas för uppföljning av efterlevnad av ovan nämnda rutiner.

— Säkerställa att krav på dialog vid lönesättning utanför lönebox formaliseras.

För- och grundskolenämnden är av uppfattningen att lönepolitik och lönebildning sammanfattningsvis fungerar väl och tillfredsställande inom nämndens område och att rutiner kring uppföljning och löneprocess finns. Lönebildning har varit ett prioriterat utvecklingsområde sedan 2016 och ett långsiktigt arbete inom ramen för kompetensförsörjningsarbetet har bedrivits av förvaltningen.

Nämnden instämmer i huvudsak om vikten av revisionens rekommendationer och uppdrar till förvaltningen att särskilt beakta rekommendationerna ovan inför löneöversyn 2021.

Förvaltningen uppdras vidare att återrapportera utfall löneöversyn kopplat till budget i samband med januari månads årsrapportering, se nämndens årshjul.

Beslutsunderlag

Granskningsrapport – Granskning av lönepolitik och lönebildning
För- och grundskolenämnden – årshjul 2020

Beredningsansvariga

Åsa Bergström, personalchef

För- och grundskolenämndens behandling av ärendet

För- och grundskolenämndens beslutsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag till beslut, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar enligt förslag.

Beslutet ska skickas till

Kommunrevisionen

Kommunstyrelsen/Kommunfullmäktige

§ 20

Diarienum: SK-2020/00081

FGN, Återrapport - aktiviteter - kompetensförsörjningsplan

För- och grundskolenämndens beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

Att godkänna återrapportering av aktiviteter kopplade till nämndens kompetensförsörjningsplan.

Ärendebeskrivning

Förvaltningen redovisar status i arbetet med de kompetensförsörjningsaktiviteter som är kopplade till nämndens kompetensförsörjningsplan, se bilaga.

Beslutsunderlag

Bilaga Kompetensförsörjning aktivitetsrapport FGN

Beredningsansvariga

Åsa Bergström, personalchef

För- och grundskolenämndens behandling av ärendet

För- och grundskolenämndens beslutsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag till beslut, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar enligt förslag.

§ 21

Diarienum: SK-2020/00119

FGN, Anmälningssärenden och delegationsbeslut år

För- och grundskolenämndens beslut

För- och grundskolenämnden beslutar

Att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och meddelanden.

Ärendebeskrivning

Vid för- och grundskolenämndens sammanträde 2020-02-27 redovisas anmälda delegationsbeslut samt meddelanden som ska delges nämnden, till och med 2020-02-26.

Tillkomna delegationsbeslut och meddelanden efter kallelsens utskick redovisas vid sammanträdet.

Beslutsunderlag

Bilaga – Slutlig sammanställning av delegationsbeslut, för- och grundskolenämnden, 2020-02-27

Bilaga – Preliminär sammanställning av delegationsbeslut, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

Beredningsansvariga

Katrine Andersson, nämndsekreterare

För- och grundskolenämndens behandling av ärendet

För- och grundskolenämndens beslutsordning

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag till beslut, bifall mot avslag, och finner att nämnden beslutar enligt förslag.

UMEÅ KOMMUN

För- och grundskolenämnden

Sammanträdesdatum 2020-02-27

DELEGATIONSBeslut och ANMÄLNINGAR

Nr	Beslutsdat	Delegat	Ärendets art	Diarienummer
41	2020-01-31	Kjell Högström	Beslut - Avsteg från skolskjutsreglerna med anledning av annan särskild omständighet	SK-2019/00252-47
42	2020-01-31	Lena Sundh	Beslut - Ansökan om avgiftsbefrielse - förskola	SK-2020/00062
43	2020-01-31	Lena Sundh	Beslut - Ansökan om avgiftsbefrielse - förskola	SK-2020/00066
44	2020-01-31	Lena Sundh	Beslut - Ansökan om avgiftsbefrielse - förskola	SK-2020/00065
45	2020-01-31	Lena Sundh	Beslut - Ansökan om korrigering av felaktig avgift - förskola	SK-2020/00068
46	2020-01-31	Lena Sundh	Beslut - Bibehållen förskoleplats - Skolområde centrum-norr	SK-2019/00623
47	2020-01-29	Ann-Christine Gradin	Yttrande - Barn- och elevombudet - Anmälan om kränkande behandling Mariebergsskolan. Dnr SI 2019:9594	SK-2020/00037
48	2020-01-06	Kjell Högström	Beslut - Avsteg från skolskjutsreglerna med anledning av annan särskild omständighet	SK-2019/00252-48
49	2020-01-06	Christopher Granberg	Yttrande - Skolinspektionen - Anmälan mot Bräntbergsskolan. Dnr SI 2019:10046	SK-2019/00662
50	2020-02-10	Erik Nordahl	Beslut - Vårdnadshavare - Utökad vistelsetid - Sandbackens förskola - Skolområde Centrum-Norr	SK-2019/00317-9
51	2020-02-12	Ann-Christine Gradin	Avtal - UHR - Den Globala skolan - Naturskolan. Avtalsperiod 200101-201231. Dnr 1967-2019	SK-2019/00035-4
52	2020-02-12	Ann-Christine Gradin	Personbiträdesavtal - UHR - Den Globala skolan Dnr 1967-2019	SK-2020/00059-3
53	2020-01-27	Per Eklund	Beslut - Utökad vistelsetid - förskola	SK-2019/00622-9
54	2020-01-27	Per Eklund	Beslut - Utökad vistelsetid - förskola	SK-2019/00622-11
55	2020-02-14	Per Eklund	Beslut - Utökad vistelsetid - förskola	SK-2019/00622-13
56	2020-02-12	Katarina Stillesjö-Vilhelm	Beslut - Uppskjutsen skolplikt	SK-2019/00644-10
57	2020-02-14	Per Eklund	Beslut - Utökad vistelsetid - förskola	SK-2019/00622-15
58	2020-02-14	Lena Sundh	Beslut - Ansökan om omplacering förskoleplats	SK-2020/00092
60	2020-01-31	Daniel Nordgren	Beslut - Vårdnadshavarna - Utökad vistelsetid fsk Grönstenen Skolområde Öst. Perioden 200203-200612	SK-2020/00456-20
61	2020-01-31	Daniel Nordgren	Beslut - Vårdnadshavarna - Utökad vistelsetid fsk Stengången Skolområde Öst. Perioden 200113-200612	SK-2020/00456-19
62	2020-01-31	Daniel Nordgren	Avslag - Vårdnadshavarna - Ansökan utökad vistelsetid Storsjö fsk Skolområde Öst. Period 200106-200430	SK-2020/00456-18
63	2020-01-31	Daniel Nordgren	Beslut - Vårdnadshavarna - Utökad vistelsetid fsk Kompassen Skolområde Öst. Period 191203-200703	SK-2020/00456-17
64	2020-01-31	Daniel Nordgren	Beslut - Vårdnadshavarna - Utökad vistelsetid fsk Kompassen Skolområde Öst. Period 191203-200703	SK-2020/00456-16
65	2020-02-06	Christopher Granberg	Yttrande - Förvaltningsrätten - Överklagat avslag - Förtur fskklassplats Östtogs skola Mål nr 177-20	SK-2020-00077-2
66	2020-02-17	Ann-Christine Gradin	Yttrande - Skolinspektionen - Anmälan mot Sörfors skola. Dnr SI 2020:55	SK-2020/00038-2
67	2020-02-20	Kjell Högström	Beslut - Avslag på begäran om skolskjuts med bil i stället för buss	SK-2020/00252-49
68	2020-02-19	Ann-Christine Gradin	Yttrande, komplettering - BEO - Kränkande behandling Mariebergsskolan. Dnr SI 2019:9594	SK-2020/00037-6

UMEÅ KOMMUN

Sammanträdesdatum 2020-02-27

69 2020-02-17 Lena Sundh

70 2020-02-14 Per Eklund

71 2020-02-25 Helene Hopfgarten

För- och grundskolenämnden

DELEGATIONSBeslut och ANMÄLNINGAR

Beslut - Omplacering av barnomsorg - synnerliga skäl

Beslut - Utökad vistelsetid - förskola

Rättsidsbeslut - Skolväsendets överklagandenämnd - Överklagat beslut åtgärdsprogram. Skolområde Nord

SK-2020/00085-2

SK-2019/00622-17

SK-2020/00135-2

UMEÅ KOMMUN

För- och grundskolenämnden

Sammanträdesdatum 2020-02-27

DELEGATIONSBeslut och ANMÄLNINGAR

Anmälningsärenden (ex. vis inkomna beslut och domar):

- 2020-01-31 Förvaltningsrätten: Beslut - Pers.kooperativet Bilaal i Umeå ek. för. - Yrkande om inhibition - Avslås. Mål nr 94-20
- 2019-12-23 Datainspektionen: Beslut - Anmäld personuppgiftsincident. Grundskola - Ärendet avslutas. Dnr PUI-2019-3333
- 2020-01-10 Förvaltningsrätten: Beslut - Laglighetsprövning - FGN 190927 §75 Dagbarnvårdare - Avvisas för sent inkommen. Mål nr 2685-19
- 2019-12-19 Unikum: Avtal - Beställning gallring dokumentation och personuppgifter - Grundskola Grundskola
- 2019-12-19 Unikum: Avtal - Beställning uppdatering skolor, grupper och användare baserat på Procapita - Grundskola Grundskola
- 2018-12-18 Hovrätten: Dom - Skadeståndskrav - Grundskola - Minervaskolan. Mål nr 883-17
- 2020-02-13 Förvaltningsrätten Härnösand: Laglighetsprövning - Mottagning och placering elev från Luleå kommun. Mål nr 3663-19. Överklagan avslås.

SK-2020/00011
SK-2019/00120
SK-2020/00040
SK-2019/00600
SK-2019/00596
SK-2015/00467-37
SK-2019/00344-16

§ 22

Diarienum: SK-2020/00076

FGN; Patientsäkerhetsberättelse 2019 och ledningssystem daterad 2020-01-27

För- och grundskolenämndens beslut

För- och grundskolenämnden beslutar
Att godkänna informationen.

Ärendebeskrivning

Information lämnas till vårdgivaren om patientsäkerhetsberättelse och ledningssystem för den del av elevhälsans verksamhet som regleras i hälso- och sjukvårdslagen.

Beslutsunderlag

Patientsäkerhetsberättelse 2019 Elevhälsan FGN och GVN
Ledningssystem elevhälsan FGN 2020

Beredningsansvariga

Erika Holmberg, Elevhälsochef/verksamhetschef

Informationsärenden

§ 23

Diarienum: SK-2020/00093

Information om skolpliktsbevakning inom nämndens ansvarsområde

För- och grundskolenämnden informeras om hur förvaltningen arbetar med uppföljning av skolpliktsbevakning inom nämndens ansvarsområde.

De rutiner som finns kopplade till skolpliktsbevakning bygger på att det finns en kedja av ansvar för skolpliktens fullgörande som delas. Vårdnadshavare har ett ansvar för att anmäla frånvaro. Lärare ska dokumentera frånvaro. Det finns tydliga beskrivningar och rutiner för hur frånvarokedjan hanteras, där både lärare och rektor har ett ansvar för de enskilda eleverna. Rektor har ett ansvar för att skolpliktsbevaka de barn och elever som är inskrivna vid skolan. Rektor skolpliktsanmäler till utbildningsförvaltningens skolpliktsbevakare när en frånvaro inte kan förklaras, eller när man inte kan komma i kontakt med vårdnadshavare. Efter anmälan från rektor så tar förvaltningen över ansvaret för skolpliktsbevakningen och vidtar erforderliga åtgärder såsom anmälan till Skatteverket, Försäkringskassan samt socialtjänsten.

Enligt skollagen har inte barn som varaktigt vistas utomlands någon skolplikt. Avslutande av skolplikten beslutas i enlighet med för- och grundskolenämndens delegationsordning samt utifrån tidigare beslutade riktlinjer i "Regler för skolplacering".

Skatteverket som är den enda myndighet som kan ändra folkbokföringen. Föreligger inte skolplikt enligt gällande svensk skollagstiftning, så finns det ingen skolplikt för hemkommunen att bevaka. Hemkommunen har dock ett ansvar för att följa upp skolplikten om och vid det tillfälle som det/de enskilda barnet/-en återvänder till Sverige, och är folkbokförd i Sverige.

Fristående huvudmän är skyldiga att rapportera till hemkommunen om elever är frånvarande från skolundervisningen – antingen i form av problematisk skolfrånvaro eller ständig frånvaro.

En kedja över hur skolpliktsbevakningsprocessen hanteras, och vilka villkor som gäller för uppföljning av skolplikt och de beslut som kan komma ifråga beroende på om barn är boende i Sverige, alternativt om barn är boende i utlandet, redovisas för nämnden. Nämnden tar även del av en redovisning av antalet elever som befinner sig under skolpliktsbevakning per 2020-02-26.

Avslutningsvis konstateras att många aktörer har ett långtgående ansvar för att säkerställa de enskilda barnens rätt till skolgång.

§ 24

Diarienum: SK-2020/00093

Skolstruktur

För- och grundskolenämnden informeras om den fortsatta processen att bereda ärende om skolstruktur.

Till grund för planering om skolstruktur finns Umeå kommuns befolkningsprognos för perioden 2019-2030, avseende barn och ungdomar i åldern 6-12 år. Det finns en prognos om en kraftig ökning av barn som påverkar planeringsförutsättningarna för skolor inom för- och grundskolenämndens ansvarsområde och som även medför behov av framtida investeringar inför utökning av skolkapacitet.

Tidplan för den fortsatta processen presenteras. Det pågår arbete med att ta fram en kommunikationsplan som ska understödja arbetet. Styrgruppen utgörs av presidiet.

Feb-mars	Sammanställning av underlag till ett förslag och alternativa lösningar. Framtagande av kommunikationsplan. Information till för- och grundskolenämnden i februari.
Mars-april	Information och hearings med FGL, rektorer och fackliga parter
Maj	Information till för- och grundskolenämnden och UDL. Fokus på det breda perspektivet.
Juni	Produktionsperiod, utredningar, sammanställning
September	Informationsmånad på stadsbiblioteket. Information till nämnden, UDL, FGL, rektorer. Möten med vårdnadshavare, personalgrupper och elever.
Oktober	Information till för- och grundskolenämnden, UDL, FGL, samt ledarlag
November	Produktionsperiod, utredningar, sammanställning
December	Beslut i för- och grundskolenämnden om skolstruktur F-6

§ 25

Diarienum: SK-2020/00093

Statsbidrag - lärarassistenter

Information lämnas om att nämnden tagit del av statsbidrag för en likvärdig skola 2020. Likvärdighetsbidraget är ett statligt bidrag som syftar till att utöka pågående insatser eller genomförandet av nya insatser som stärker likvärdighet och kunskapsutveckling i förskoleklass och grundskola.

Vad gäller statsbidrag för lärarassistenter väntas information bidragsramar under tidig vår år 2020. Syftet med att anställa lärarassistenter är för att ge lärarna ökad möjlighet för att fokusera på undervisning och uppgifter som hör till undervisningen.

Lärarassistenter kan fungera i huvudsak som

- elevsamordnare som ska säkerställa att frånvarande elever känner sig saknade och efterfrågade redan vid första frånvarotillfället
- vid frånvaro vara lärarna behjälplig i kontakten mellan hemmet och skolan
- hjälpa elever som varit frånvarande att klarlägga vad eleven missat när de varit frånvarande och hur eleverna ska kunna ta igen det som missats. Lärarassistenten kan även vara den som samordnar och strukturerar rastaktiviteter. Lärarassistenten ska även vid behov kunna assistera i klassrummet.

Det är upp till huvudmannen att avgöra hur lärare ska avlastas på bästa sätt. Olika kommuner har valt olika inriktningar av hur man ska använda sig av lärarassistenter, och därmed kan även olika kommuner ställa olika krav på kvalifikationer vid rekrytering.

§ 26

Diarienum: SK-2020/00093

Utbildningsdirektören informerar

Ekonomisk rapport

Ekonomisk uppföljning per januari 2020 redovisas för för- och grundskolenämnden. För januari månad konstateras en positiv avvikelse mot budget i form av ett överskott på 5,9 miljoner. Det största överskottet konstateras inom förskoleverksamheten.

Skolplaceringar förskoleklass och åk 7 inför lå 20/21

Information lämnas om placeringsbesked till vårdnadshavare om placering i kommunal skola. Antal folkbokförda barn i Umeå kommun som sökt till förskoleklass är 1 480 barn. 13 elever har haft uppskjuten skolplikt. 1 423 barn har blivit placerade i en kommunal skola. 84 % av vårdnadshavarna har ansökt om skola. 91 % av ansökningarna till kommunal skola har fått sitt förstahandsval tillgodosett. Det är möjligt att välja två alternativ. Antalet vårdnadshavare som ej fått något av sina önskemål, är 33 stycken. Ärendet återkommer till nämnden vid kommande sammanträde.

Uppdrag 36 från fullmäktige, avseende interna affärer

Bakgrunden till uppdraget är att för ett antal år sedan likställdes ekonomistyrningen i Umeå kommun, och begreppet interna affärer togs bort. Det ska med andra ord inte ske transaktioner mellan olika nämnder under innevarande år. Uppdraget från fullmäktige härrör sig till att man identifierat ett antal områden där det finns behov att fastställa kommunövergripande principer för transaktioner mellan nämnder. De kommunövergripande principerna kommer att fastställas av kommunstyrelsen.

Riktad utbildningsinsats barnskötare

Information lämnas om en utbildningsinsats riktad till obehöriga barnskötare. Bakgrund till detta är väntande pensionsavgångar, expansiv förskoleverksamhet, som innebär att det kommer att råda brist på förskolelärare över tid. Idag saknar cirka 40 % av de anställda formell utbildning för det uppdrag de har i förskolan. För att åtgärda detta,

erbjuder kommunen anpassad utbildning till 60 medarbetare som i dagsläget saknar formell utbildning. Utbildningsinsatsen är finansierad med stöd av omställningsbidrag. Utbildningen erbjuds på distans, de enheter som berörs kompenseras, och utbildningen genomförs under arbetstid. En första utbildningsomgång har genomförts, och den andra utbildningsomgången pågår för fullt. Den tredje utbildningsomgången startar höstterminen 2020.

Funktionsprogram förskola, pågående arbete

En revidering av funktionsprogram förskola pågår. Syftet med revideringen är att göra förskolans funktionsprogram tidsenligt och aktuellt. Funktionsprogrammet ska tydliggöra hur ändamålsenliga, likvärdiga och hållbara förskolelokaler över tid ska utformas. Kort information lämnas om hur arbetet är organiserat med arbetsgrupp och referensgrupp. Fackliga representanter från lärarförbundet och Kommunal deltar även i revideringsarbetet.

Förstelärare, process

Kort information lämnas om processen med att tillsätta förstelärare. Överläggningar och diskussioner har förts med fack, och de fackliga organisationerna har varit enig med arbetsgivaren om processen. Alla möjliga uppdrag har inte kunnat tillsättas, då ingen av de sökande till en del av uppdragen har motsvarat kravprofilen. Strävan efter att tillsätta uppdragen fortsätter dock. Ärendet återkommer till för- och grundskolenämnden i mars.

§ 27

Diarienum: SK-2020/00134

Politiker informerar

Utgår.

§ 28

Diarienum: SK-2020/00093

Tema - Elevhälsa

Elevhälsans vision inleder tematillfället – Sveriges främsta elevhälsa som ger eleverna förutsättningar för lärande och hälsa, där alla är trygga, delaktiga och har en stark framtidstro.

Elevhälsans uppdrag är att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Främst arbetar man hälsofrämjande och förebyggande. I den nu gällande skollagen ställdes tydligare krav på elevhälsan. Elevhälsa infördes som begrepp i skollagen. I lagen anges vilket uppdrag elevhälsan har, och det ställs samma krav på fristående huvudmän.

Utbildningens huvudman ansvarar för att elevhälsan håller den kvalitet som krävs utifrån aktuell lagstiftning. Rektorn leder och samordnar det pedagogiska arbetet vid skolenheten och ska verka för att utveckla utbildningen och därmed även elevhälsan. Vad gäller Elevhälsans medicinska insatser, så är det för- och grundskolenämnden, som vårdansvarig, som ansvarar för detta vad gäller de kommunala skolorna i Umeå kommun.

MLA – medicinskt ledningsansvarig – hanterar de delar i uppdraget som faller inom hälso- och sjukvårdslagstiftningen. Framförallt handlar det om patientsäkerhet, dokumentation, rutiner och fortbildning när det gäller hälso- och sjukvård.

Vanligen förekommande uppgifter inom elevhälsans verksamhetsområden beskrivs. Till största delen handlar det om hälsofrämjande och förebyggande insatser, samverkan med andra aktörer mm, men även åtgärdande arbete. Det understryks att elevhälsan är en del av skolan, och därmed inte en del av primärvården och inte heller en del av vårdkedjan. Tre yrkesgrupper i elevhälsoteamen är lagstadgade samt specialpedagogiska insatser. Specialpedagogerna "ägs" av rektor. Psykologer, kuratorer och skolsköterskor/skolläkare är de lagstadgade yrkesgrupperna.

Nämnden tar del av en beskrivning av elevhälsans olika verksamhetsområden, framgångsfaktorer, utmaningar och vad som är aktuellt i verksamheten just nu.

Elevhälsans insatser kopplat till skolornas systematiska kvalitetsarbete nämns. Elevhälsans insatser ska matcha grundskolans behov för att stödja eleven mot utbildningens mål.

Elevhälsan och samverkan

Det finns många olika former av samverkan – med eleven, vårdnadshavare, personal, andra skolor med även med andra myndigheter. Kort beskrivning av de samverkansformer som är etablerade inom länet beskrivs.

Hur mår våra elever? – Det här visar hälsoenkäten

Resultat av hälsoenkäten läsåret 2018-2019 presenteras, med en jämförelse mellan årskurs 4 och årskurs 7. I enkäten lyfts bland annat trygghet i skolan, framtidstro, självskattat mående, fysisk aktivitet, andra hälsovanor.

Många känner sig trygga i skolan. De flesta svarande ser positivt på framtiden. Ser man till utvecklingen från årskurs 4 till årskurs 7, kan en förändring skönjas när det gäller hur flickorna ser på framtiden – något sämre jämfört med pojkar. Bland de trender och tendenser som kan noteras, är bland annat sömn – i årskurs 7 somnar 52,6 % av eleverna klockan 22.30 eller senare, att jämföra med 3,2 % i årskurs 4. Generellt kan sägas att genomsnittseleven sover alldeles för lite. Vad gäller fysisk aktivitet, så är det fler elever med låg aktivitetsnivå i årskurs 7 jämfört med årskurs 4. Aktivitetsnivån sjunker. Även kostvanor berörs – från årskurs 4 till årskurs 7 minskar andelen elever som äter frukost, men även lunch varje dag.